

Міністерство освіти і науки України
Університет в Любляні, Словенія
Близькосхідний технічний університет, Туреччина
Центр антропології інституту археології та етнографії
Національної академії наук Азербайджану
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти»
Дніпропетровської обласної ради»

НЕПЕРЕРВНА ОСВІТА ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ФІЛОСОФСЬКО-ТЕОРЕТИЧНІ КОНТЕКСТИ ТА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції

03-04 грудня 2021 р.

Дніпро

2021

УДК 303
ББК 63.3
Н 53

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти»
Дніпропетровської обласної ради
(протокол № 3 від 16 грудня 2021 року)*

За редакцією:

ВИСОЦЬКА Ольга Євгенівна, д.філос.н., доц., завідувач кафедри філософії КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» ДОР»

Рецензенти:

КРИВОШЕЙН Віталій Володимирович, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри соціології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

МУРАШКІН Михайло Георгійович, доктор філософських наук, професор, професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

ВАТКОВСЬКА Марина Григорівна, кандидат філософських наук, доцент, проректор з науково-педагогічної та методичної роботи, професор кафедри загальної, спеціальної педагогіки, реабілітації та інклюзивної освіти КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» ДОР».

Н 53 Неперервна освіта для сталого розвитку: філософсько-теоретичні контексти та педагогічна практика: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції. 03-04 грудня 2021 р., м. Дніпро, КЗВО «ДАНО» ДОР». / Наук. ред. О.Є. Висоцька. - Дніпро: СПД «Охотнік», 2021. - 456 с.

У збірник вміщено матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «**Неперервна освіта для сталого розвитку: філософсько-теоретичні контексти та педагогічна практика**», що присвячена найбільш важливим аспектам неперервної освіти; шляхам формування духовно-ціннісної сфери особистості; проблемам безпеки в сучасному світі, міжнародним відносинам в контексті сталого розвитку; перспективам розвитку вищої освіти та освіти дорослих, напрямкам становлення методологічної культури та професійних компетентностей вчителя Нової української школи. Також представлений досвід закладів вищої, середньої та дошкільної освіти щодо напрямків неперервної освіти для сталого розвитку, презентовано кращі практики упровадження її складових – громадянської, екологічної освіти; здоров'язберігаючих освітніх технологій.

Рекомендовано для науково-педагогічних та педагогічних працівників вищої і післядипломної освіти, керівників закладів середньої та дошкільної освіти, працівників методичних служб, вихователів, вчителів, докторантів, аспірантів, студентів.

© Колектив авторів, 2021
© ДАНО, 2021

Гашинова Катерина Юріївна

д. мед. н., проф., зав. кафедри проф. хвороб, клінічної імунології і клінічної фармакології

Коваленко Олена Юріївна

к. мед. н., доцент кафедри проф. хвороб, клінічної імунології і клінічної фармакології

Дмитриченко Валерія Валеріївна

к. мед. н., доцент кафедри проф. хвороб, клінічної імунології і клінічної фармакології

Родіонова Вікторія Всеволодівна

д. мед. н., проф., професор каф. проф. хвороб, клінічної імунології і клінічної фармакології

Коваленко Олена Миколаївна

*кафедри проф. хвороб, клінічної імунології і клінічної фармакології,
Дніпровський державний медичний університет*

ЛЕКЦІЯ, ЯК ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ - СТОМАТОЛОГІВ У МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Сьогодні студенти спеціальності «Стоматологія» другого рівня «Магістр стоматології» вивчають навчальну дисципліну «Клінічна фармакологія» на IV курсі стоматологічного факультету в рамках навчальної дисципліни «Внутрішня медицина», що відповідає Стандарту вищої освіти України підготовки галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія».

Згідно даних Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я, лікарські засоби сьогодні становлять більше 80-85% серед усіх видів медичної допомоги. Сучасний пацієнт, який приходить за допомогою до лікаря-стоматолога, може паралельно приймати лікарські засоби, що призначені йому лікарями інших спеціальностей (терапевтичного та хірургічного профілю тощо). Саме тому, лікар-стоматолог повинен знати основні лікарські засоби та їх клініко-фармакологічну характеристику для забезпечення ефективної та безпечної фармакотерапії.

Підготовка кваліфікованого лікаря-стоматолога неможлива без поглибленого і разом з тим конкретизованого вивчення основ клінічної фармакології та раціональної і безпечної фармакотерапії.

Вивчення дисципліни «Клінічна фармакологія» передбачає набуття кожним здобувачем знань про лікарські засоби в цілому, вміння використовувати набуті знання при подальшому вивченні інших наук практичної медицини та використання набутих знань і умінь у практичній діяльності лікаря-стоматолога.

У зв'язку з постійними змінами асортименту лікарських засобів на світовому фармацевтичному ринку до програми внесено нові групи лікарських препаратів відповідно до анатомо-хімічно-терапевтичної – АТС-класифікації останнього перегляду (Anatomical Therapeutic Chemical classification system, WHO, 2016). Номенклатура лікарських засобів представлена як за непатентованими назвами активних фармацевтичних субстанцій (INN), рекомендованих або запропонованих ВОЗ (International Nonproprietary Names Recommended INN list, 2013-2016), так і за торговельними назвами [1;4].

Тому лекція, яка входить до структури навчальної дисципліни «Клінічна фармакологія», є дуже важливим розділом навчання студентів, що розкриває основні загальні аспекти клінічної фармакології. Зміст лекції розкриває системний підхід до вивчення дисципліни та надає уявлення про предмет, мету його вивчення, зв'язок з іншими науками і практичною діяльністю лікаря. Метою лекції загаль-

ного розділу є забезпечення мотивації студентів для сприйняття і освоєння конкретного матеріалу зі спеціальних питань клінічної фармакології. Задачами загального розділу є надання уявлення про цілісну систему теоретичних основ клінічної фармакології; факторів, що сприяють виникненню змін метаболізму дії лікарських засобів та збільшують ризики розвитку побічної дії на лікарські препарати; вивчення можливих шляхів реалізації основних питань клінічної фармакотерапії хворих; вивчення фармакокінетичних та фармакодинамічних параметрів лікарських засобів та особливості фармакокінетики і фармакодинаміки препаратів в залежності від функціонального стану біологічної системи (вік, вагітність та ін.) [1;2;3].

Також важливою задачею лекції є навчання студентів оцінювати можливі види взаємодії препаратів при сумісному їх використанні та прогнозувати можливість виникнення побічної дії з метою її попередження; надання поняття про систему фармакологічного нагляду в Україні та основні шляхи вирішення проблеми попередження ускладнень при застосуванні лікарських засобів [5;6;7].

Таким чином, лекція, що проведена фахівцем високого рівня кваліфікації допомагає студентам набути теоретичних знань щодо основних принципів обґрунтування раціонального і безпечного для здоров'я застосування лікарських засобів у хворого з метою лікування та профілактики стоматологічних захворювань, оволодіти методологією вибору найбільш ефективних та безпечних лікарських засобів, а також їх комбінацій на основі даних доказової медицини, враховуючи індивідуальні особливості організму, перебіг та форму захворювання, наявність супутньої патології. Лекційний матеріал розкриває не тільки основні положення заданої теми, але показує також сучасні досягнення наукових досліджень, допомагає узагальнити досвід роботи фахівців та надати основні рекомендації для подальшого навчання студентам на кожній окремій темі практичного заняття циклу.

Список використаних джерел

1. *Клінічна фармакологія: підручник / за ред. О. М. Біловола. Вінниця: Нова Книга, 2021. 544 с.*
2. *Міжрегіональне товариство спеціалістів доказової медицини: <http://www.osdm.org/index.php>.*
3. *Вісник доказової медицини: <http://www.evidence-update.ru>.*
4. *Державний реєстр лікарських засобів www.moz.gov.ua.*
5. *On-line реєстрація небажаних лікарських реакцій на сайті FDA. <https://www.accessdata.fda.gov/scripts/medwatch/medwatch-online.htm>.*
6. *Офіційний сайт ДЕЦ МОЗ України: <https://www.dec.gov.ua/pharmacovigilance>.*
7. *Ресурс по взаємодії лікарських засобів: <http://medicine.iupui.edu/flockart/>*

Жержова Тетяна Анатоліївна

к. мед. н., доц., Дніпровський медичний інститут традиційної і нетрадиційної медицини

Островська Світлана Сергіївна

д. біол. н., проф., Дніпровський медичний інститут традиційної і нетрадиційної медицини

АНКЕТУВАННЯ СТУДЕНТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Система менеджменту якості, впроваджена у навчальних закладах, передбачає оцінку ступеня задоволеності споживачів усіх рівнів якістю підготовки фахівців та є умовою зворотного зв'язку з професорсько-викладацьким складом, що навчаються. Це дозволяє швидко оцінити будь-яку проблемну ситуацію та розробити заходи щодо її усунення. На кафедрі педіатрії, акушерства та гінекології Дніпровського медичного інституту традиційної та нетрадиційної медицини проводиться групове анкетування наприкінці кожного модуля. Респондентам лунають анкети. З їхньою допомогою вони відповідають на запитання, вибираючи пра-

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. СВИТОГЛЯДНІ АСПЕКТИ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ: ФІЛОСОФІЯ, КУЛЬТУРА ТА ОСВІТА. ФОРМУВАННЯ ДУХОВНО-ЦІННІСНОЇ СФЕРИ ОСОБИСТОСТІ: ІДЕЇ ТА ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ.....	3
<i>Аксютін Д. В.</i> Епістемологічні передумови повороту постнекласичної думки до метаонтології особистості.....	3
<i>Айтов С. Ш.</i> Історична антропологія як філософія історії та формування освітою розуміння сучасної соціокультурної динаміки.....	5
<i>Sari Sh.</i> Spiritual and Moral Shades of Socio-Political Problems in Modern Poetry.....	7
<i>Гнатюк Я. С.</i> Зовнішнє і внутрішнє в історії філософії як метатеорії.....	9
<i>Гайворонська Т. О.</i> Становлення глобальної свідомості в світі розвитку неперервної освіти.....	10
<i>Ісаєва С. О.</i> «Етика відповідальності» Еммануеля Левінаса як нововідкриття граничності комунікації в добу Постмодерну.....	12
<i>Делова Л. А.</i> Изучение традиционных нравственных парадигм как фактор формирования духовно-ценностной сферы личности.....	14
<i>Дицюра Н. О., Удовенко Н. В, Петренко Р. В.</i> Роль та значення духовних цінностей в становленні особистості школярів.....	15
<i>Долга О. Д.</i> Синкретизація критичного та емоційного мислення у технології «автентичної інтерпретації».....	17
<i>Лисоколенко Т. В.</i> Феномен гри: від сталості до полісемантизму.....	19
<i>Казмірчук А. С., Бондаренко А. С.</i> Світоглядні аспекти неперервної освіти: філософія, культура та освіта.....	21
<i>Міхайлова А. В., Малюта О. М.</i> Сучасна парадигма мислення та її проблематика.....	24
<i>Маляренко Л. В.</i> Формування духовно-ціннісної сфери особистості: ідеї та практична реалізація.....	25
<i>Мурашкін М. Г.</i> Філософія про вищий стан свідомості як компенсаторне осяяння (релігієзнавчий аналіз).....	29
<i>Пічурін В. В.</i> Психологія особистості та її педагогічний потенціал.....	31
<i>Рогова О. Г.</i> Людинотворчий потенціал курсів морального спрямування (роздуми перед подією повернення етики в НУШ).....	33
<i>Ліницька І. В., Чиновата З. А., Рогов Б. В., Руденький Д. С.</i> Культурологія та фізика: гармонійний тандем. творчість Леонардо да Вінчі.....	35
<i>Романенко М. І.</i> Емоційний інтелект як проблема для нової української школи... ..	37
<i>Третьякова О. Є., Нашиванько О. В.</i> Основні напрямки розвитку відкритого духовного суспільства в Україні.....	39
<i>Прохоров А. В.</i> Масштабированные постнеклассические законы саморазвития человека.....	41
<i>Сагуйченко В. В.</i> Суспільні рамки якісної освіти: досвід ЄС та України.....	43
<i>Хромова О. І.</i> Синергетика як методологія неперервної освіти.....	45
<i>Швидун Л. Т.</i> Освітня мобільність в умовах пандемії: перспективи та ризики.....	47
<i>Філіна І. О., Мизгіна Т. І.</i> Про послаблення логічного мислення: витоки проблеми.....	49
<i>Татарінова Є. С., Хорищенко Д. В.</i> Основні ідеї філософії Григорія Савовича Сковороди.....	51
<i>Шевченко Л. В.</i> Духовно-моральні цінності як першооснова виховання сучасного здобувача освіти і ЗДО.....	52
<i>Шабанова Ю. О.</i> Освіта розуміння та усвідомлення як умова неперервності.....	55
<i>Солоділова О. В.</i> Неперервна освіта як основа формування світогляду.....	57

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНА ОСВІТА: МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА. УПРАВЛІНСЬКІ КОНТЕКСТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ. ВИЩА ОСВІТА: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ. РОЛЬ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У СИСТЕМІ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ.....	59
<i>Береда Т. М.</i> Удосконалення механізмів управління професійним розвитком педагогічних працівників у закладі загальної середньої освіти в умовах змішаного навчання.....	59
<i>Богодист М. І., Самодумська О. Л.</i> Навчальні проєкти у неформальному освітньому просторі дорослих.....	61
<i>Братаніч Б. В., Кравченко Л. А., Струкова Т. А.</i> Освіта для сталого розвитку як основа системних освітніх реформ.....	63
<i>Багнюк С. С., Шпак Х. М.</i> Неперервна освіта для сталого розвитку: теорія та практика.....	65
<i>Huseynova P.</i> Intigam Specific Features of Social Adaptation of a Child from an Incomplete Family.....	67
<i>Турута О. В., Жидкова О. О.</i> Інформаційно-комунікаційні технології як інструмент інноваційного розвитку сучасної освіти.....	69
<i>Яшина О. М.</i> Державне управління сферою культури: формування духовно-ціннісної сфери особистості.....	70
<i>Гордєєва О. І., Косміна І. А.</i> Принцип міцності засвоєння знань, умінь і навичок як інноваційний підхід в освітній діяльності.....	72
<i>Pashayeva T. Sh.</i> Pedagogical Environment in Azerbaijan in the Period of Safarali Bey Valibayov.....	74
<i>Бондаренко О. М., Ткаченко В. М., Козуб К. І.</i> Онлайн-інструменти для організації дистанційного навчання.....	75
<i>Василенко Т. В., Василенко А. А.</i> Навчання студентів ефективній комунікації....	77
<i>Vasylenko T., Vasylenko A.</i> Chronic Fatigue Syndrome in Medical Students.....	79
<i>Демченко Т. В., Гарагуля І. С., Василенко Т. В.</i> Використання у навчанні кейс-методик під час пандемії COVID-19.....	81
<i>Гашинова К. Ю., Дитятковська Є. М., Корецька О. В., Дмитриченко В. В., Коваленко О. Ю., Разумний Р. В., Недогібченко Н. О.</i> Методика проведення тематичного удосконалення з алергології для лікарів-стоматологів.....	84
<i>Гарагуц С. Л., Миколайчук В. В.</i> Мотивація професійного зростання студентів в умовах впровадження концепції неперервної освіти.....	85
<i>Гашинова К. Ю., Коваленко О. Ю., Разумний Р. В., Рудакова В. В., Суська К. С., Бойко О. О.</i> Особливості практичного навчання студентів раціональному та безпечному використанню лікарських засобів на курсі «Клінічна фармакологія».....	87
<i>Гетман М. Г., Сімонова Т. А., Писаревська О. В., Пісоцька Л. А., Лакіза Т. В.</i> Особливості викладання внутрішньої медицини для випускників зі спеціальності «Магістр медицини».....	89
<i>Делова Л. А.</i> Особенности работы высшей школы в условиях антиковидных ограничений.....	91
<i>Жержова Т. А., Островська С. С.</i> Інновації у симуляційному навчанні на кафедрі акушерства, гінекології та педіатрії.....	92
<i>Зубарева С. О.</i> Проблемні напрями дистанційної освіти.....	93
<i>Жержова Т. А., Островська С. С.</i> Використання дистанційних методів навчання в умовах пандемії COVID-19.....	95
<i>Гашинова К. Ю., Коваленко О. Ю., Дмитриченко В. В., Родіонова В. В., Коваленко О. М.</i> Лекція, як важливий фактор навчання студентів-стоматологів у медичному університеті.....	97
<i>Жержова Т. А., Островська С. С.</i> Анкетування студентів у навчальному процесі	98
<i>Кондра О. В.</i> Тестування як необхідний елемент навчального процесу.....	99